

Brusc, în spațiul public, Guvernul și partidul de guvernământ au făcut să explodeze o nouă temă, care pare că vine de niciunde: schimbarea administrativ-teritorială a țării care presupune renunțarea la județe și trecerea la regiuni. Surse guvernamentale susțin că, chiar în această săptămână, Executivul ar putea să vină cu un proiect în acest sens. Dar nimeni nu l-a văzut, nu a fost pus în dezbatere publică vreme de 30 de zile, cum ar trebui, din punctul de vedere al legii transparenței decizionale. Mai mult, o asemenea schimbare majoră ar impune o consultare mult mai largă, care să arate toate implicațiile (cu studii, cu impactul pe care îl presupune o reorganizare teritorială, cu consecințe pe termen lung). Există astfel de studii? Dacă da, nimeni în afară de cei care le-au făcut nu le-au văzut. Ce spun ele?

Noua bombă aruncată de Guvern: renunțarea la județe și trecerea la regiuni. De unde graba?

IULIAN ANGHEL
GABRIEL RAZI

Nici partidul de guvernământ nu pare a fi complet de acord cu această idee, cu atât mai puțin coaliția de guvernare. Una dintre variante este

REGIUNEA NORD – VEST

- **Total populație:** 2,7 milioane
- **PIB/locuitor** (euro): **4.918**
- **PIB/locuitor** (% din media națională): **89,8**
- **Numărul mediu de salariați:** **614.000**
- **Salariul mediu net lunar** (lei): **1.309**
- **Salariul mediu net lunar** (% din media națională): **85,3**
- **Șomaj:** **6,8%**

Poli de dezvoltare: Cluj-Napoca și Oradea. Clujul a căpătat o dezvoltare puternică în ultimii ani, peste 1 mld. euro investiții directe, după venirea Nokia în zonă. O altă investiție importantă este cea a americanilor de la Emerson (care produc motoare, rivalii companiei Ana Imep deținute de George Copos). Principala bancă cu capital românesc își are sediul aici – Banca Transilvania.

Control politic: Clujul este controlat politic de PDL. Bihorul este controlat de PNL, care deține președinția Consiliului județean Bihor și a Primăriei Oradea. Sălaj este controlat de PSD, iar Satu Mare de UDMR.

REGIUNEA VEST

- **Total populație:** 1,9 milioane
- **PIB/locuitor** (euro): **5.974**
- **PIB/locuitor** (% din media națională): **109,1**
- **Numărul mediu de salariați:** **490.400**
- **Salariul mediu net lunar** (lei): **1.270**
- **Salariul mediu net lunar** (% din media națională): **93,3**
- **Șomaj:** **7,4%**

Poli de dezvoltare: principalul pol este Timișoara, urmată de Arad. Investiții majore în Timiș: Continental, Flextronics, Siemens, Nestlé, Danone, Smithfield și zeci de investitori străini mai mici în domenii precum mobilă sau IT.

Control politic: regiunea este controlată cu autoritate de PDL (cu excepția județului Hunedoara, controlat de PNL, și a orașului Timișoara, câștigat de primarul PNȚCD Gheorghe Ciuhandu).

împărțirea țării în regiuni pe actuala structură a regiunilor de dezvoltare (este simularea grafică pe care ZF a făcut-o pentru a arăta ce înseamnă împărțirea țării astfel). Dar PDL susține că examinează și o împărțire teritorială cu 12 regiuni (UDMR, partenerul de guvernare al PDL, vrea 16 regiuni), dar nimic nu este sigur. „Se discută”, susține premierul Emil Boc. Se discută ce? Se discută cu cine? Mister total din partea PDL. Până va veni cu proiectul așa cum a făcut cu toate proiectele majore în ultimii doi ani – le-a aruncat pe masă și „înghițiți-le!”.

Este normal așa ceva? Este un anunț prea în pripă, spune profesorul Ioan Ianoș de la Facultatea de Geografie, Universitatea din București. Ianoș a lucrat în anii 2000 la trasarea actualelor regiuni de dezvoltare care au fost apoi prezentate UE și acceptate ca atare. El adaugă însă că doi ani de zile echipa sa lucrat la acest proiect și argumentează în continuare de ce „grăbește-te încet” este o sintagmă foarte potrivită pentru un demers ca acela de față.

Logica principală în împărțirea în regiuni stă în capacitatea unei astfel de structuri de a dezvolta relații cu alte regiuni similare la nivel european, spune Ianoș.

„Organizarea în regiuni trebuie să aibă în vedere plasarea orașelor pe paliere de dezvoltare astfel încât fiecare dintre localități să ofere servicii complementare.”

Totuși, noua organizare în regiuni urmează a fi făcută pe arhitectura existentă a vechilor județe (în sensul că nu se va „rupe” din județe, ele urmând a fi „conturul” regiunilor), în condițiile în care fiecare dintre acestea au calitatea de ordinator de credit, drept urmare venitul său va merge cu totul la o regiune sau alta.

Pe de altă parte, cinci orașe mari din România au calitățile necesare pentru a avea calitatea de „capitală” a uneia dintre noile regiuni administrative, spune profesorul bucurestean. Astfel, Timișoara, Iași, Craiova sau Cluj pot asigura o paletă de servicii suficient de vastă, fiind capabile să furnizeze aproape toate serviciile care sunt furnizate în Capitală. În plus, Constanta are o capacitate de furnizare de servicii publice aproape la fel de bună și poate aduce din urmă celelalte cinci orașe, arată el.

IOAN IANOȘ, profesor la Facultatea de Geografie, Universitatea din București: **Introducerea noii structuri administrative nu poate fi făcută brusc, evidențiind necesitatea „pregătirii terenului” pentru o astfel de mișcare, în condițiile în care există riscul de apariție a unor inegalități între centrele administrative și celelalte orașe care gravitează în jurul lor, sau între regiuni.**

„Aceste orașe, în jurul cărora vor gravita regiunile, trebuie să asigure servicii la o masă critică de populație din regiune, minimum 2 milioane de locuitori, și să asigure o relație de ierarhizare între servicii. Trebuie făcută și o complementaritate între județele bogate și cele sărace”, explică Ianoș. Totuși, profesorul subliniază că introducerea noii structuri administrative nu poate fi făcută brusc, evidențiind necesitatea „pregătirii terenului” pentru o astfel de mișcare, în condițiile în care există riscul de apariție a unor inegalități între centrele administrative și celelalte orașe care gravitează în jurul lor sau între regiuni.

„Regiunile actuale sunt competitive. Prima organizare ar fi ca regiunile de dezvoltare actuale să fie transformate în regiuni administrative. Ar trebui să fie realizați poli rurali și poli locali care să asigure o dezvoltare endogenă pe întreg teritoriul regiunii administrative.”

Cu toate că terenul este aparent pregătit, în condițiile în care regiunile de dezvoltare din

prezent funcționează ca un pas intermediar către introducerea noilor structuri, ar trebui să treacă cel puțin 1,5 - 2 ani pentru a fi luate toate măsurile pentru a putea avea un cadru administrativ complet funcțional.

„Am lucrat aproape doi ani la proiectul privind regiunile de dezvoltare pe care l-am înaintat Comisiei Europene.”

În plus, există riscul ca în cazul aplicării unui proiect redactat superficial să apară la nivel local inadvertențe între orașe de genul celor cu care se confruntă Africa după ce în urma Conferinței de la Berlin granițele au fost trasate arbitrar.

„Bineînțeles că nu vor apărea conflicte violente ca în Africa, dar, spre exemplu, atunci când lucrăm la planul de dezvoltare regională, Clujul nu a dorit să fie în aceeași regiune cu Alba sau Buzăul nu a vrut să fie alături de Ploiești”, spune Ioan Ianoș.

Vasile Pușcaș, profesor la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj, fost negociator-șef al României cu UE în momentul în care

Regiunea Nord – Vest

BIHOR
BISTRIȚA-NĂȘĂUD
CLUJ
MARAMUREȘ
SATU MARE
SĂLAJ

ORĂȘE LIDER:
CLUJ sau ORADEA?

Regiunea Vest

ARAD
CARAȘ-SEVERIN
HUNEDOARA
TIMIȘ

ORĂȘE LIDER:
TIMIȘOARA sau ARAD?

Regiunea Sud - Vest (Oltenia)

DOLJ
GORJ
MEHEDINȚI
OLT
VÂLCEA

ORĂȘE LIDER:
CRAIOVA sau RÂMNICU VÂLCEA

Regiunea Centru

ALBA
BRAȘOV
COVASNA
HARGHITA
MUREȘ
SIBIU

ORĂȘE LIDER:
BRAȘOV sau SIBIU?

Regiunea Sud (Muntenia)

ARGHES
CĂLĂRAȘI
DĂMBOVITA
GIURGIU
IALOMITA
PRAHOVA
TELEORMAN

ORĂȘE LIDER:
PITEȘTI sau PLOIEȘTI?

Regiunea Nord – Est

BACĂU
BOTOȘANI
IASI
NEAMȚ
SUCEAVA
VASLUI

ORĂȘE LIDER:
IASI sau BACĂU?

Regiunea București – Ilfov

ILFOV
MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Regiunea Sud – Est

BRĂILA
BUZĂU
CONSTANȚA
GALAȚI
TULCEA
VRANCEA

ORĂȘE LIDER:
CONSTANȚA sau GALAȚI?

REGIUNEA NORD – EST

■ **Total populație:** 3,7 mil.

■ **PIB/locuitor** (euro): **3.303**

■ **PIB/locuitor** (% din media națională): **60,3**

■ **Numărul mediu de salariați:** **556.600**

■ **Salariul mediu net lunar** (lei): **1.217**

■ **Salariul mediu net lunar** (% din media națională): **88,7**

■ **Șomaj:** **8,6%**

Poli de dezvoltare: Iașiul și Bacăul. Zona este una preponderent agricolă, însă există industrie chimică, construcții de mașini sau metalurgie.

Control politic: Iașiul este controlat de PSD care deține primăria, consiliul municipiului și consiliul județean. Bacăul, Botoșaniul și Neamț sunt controlate de PDL, iar Bacăul de PSD.

REGIUNEA SUD (MUNTENIA)

■ **Total populație:** 3,4 milioane

■ **PIB/locuitor** (euro): **4.712**

■ **PIB/locuitor** (% din media națională): **86,1**

■ **Numărul mediu de salariați:** **575.100**

■ **Salariul mediu net lunar** (lei): **1.294**

■ **Salariul mediu net lunar** (% din media națională): **95,1**

■ **Șomaj:** **9,4%**

Poli de dezvoltare: Piteștiul (urmat de Ploiești), unde funcționează cel mai puternic centru al industriei auto din România, după investițiile masive făcute de francezii de la Renault.

Control politic: PSD controlează patru județe (Arges, Ialomița, Prahova (cu excepția orașului Ploiești, controlat de PDL) și Teleorman, iar PNL Călărași, Dâmbovița și Giurgiu. Personaje influente: Liviu Dragnea (PSD, președintele CJ Teleorman), Constantin Niculescu (PSD, președintele CJ Arges).

REGIUNEA BUCUREȘTI – ILFOV

■ **Total populație:** 1,9 milioane

■ **PIB/locuitor** (euro): **13.248**

■ **PIB/locuitor** (% din media națională): **247,7**

■ **Numărul mediu de salariați:** **922.600**

■ **Salariul mediu net lunar** (lei): **1.697**

■ **Salariul mediu net lunar** (% din media națională): **133,3**

■ **Șomaj:** **2,4%**

Poli de dezvoltare: Bucureștiul înseamnă o concentrare masivă de capital autohton și străin, însemnând 20% din întreg PIB-ul României.

Control politic: diversificat. Primăria generală este deținută de un independent, Sorin Oprescu, apropiat de PSD. Ilfovul este controlat de PDL.

REGIUNEA CENTRU

■ **Total populație:** 2,5 milioane

■ **PIB/locuitor** (euro): **5.158**

■ **PIB/locuitor** (% din media națională): **94,2**

■ **Numărul mediu de salariați:** **586.400**

■ **Salariul mediu net lunar** (lei): **1.223**

■ **Salariul mediu net lunar** (% din media națională): **89,9**

■ **Șomaj:** **9,5%**

Poli de dezvoltare: principalul pol este Brașovul, al doilea Sibiu. Brașovul este puternic industrializat – de la componente de aviație (IAR Brașov, Eurocopter), trecând prin industria farma (Europharm) și ajungând până la bunurile de larg consum (Kraft Food România și Ursus Breweries).

Control politic: județul Brașov este controlat de PNL (primăriile principalelor orașe aparțin PDL). Sibiu este controlat de Federația Germanilor, apropiați de PSD și PNL. În afară de Alba, controlat de PDL, celelalte județe sunt controlate de UDMR.

NOTĂ: Datele statistice sunt la nivelul anului 2009.

SURSE: Institutul Național de Statistică și Comisia Națională de Prognostic

VASILE PUȘCAȘ, profesor la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj: **Înainte de a avansa varianta unor modificări în structura administrativă este obligatorie efectuarea unor studii de impact care să verifice funcționalitatea, în primul rând, a noilor structuri. Nu sunt absorbite fondurile UE din cauza regiunilor sau a lipsei de capacitate a autorităților locale de a face proiecte?** **Ultima variantă este cea adevărată.**

Aici este problema”, spune Pușcaș. Potrivit profesorului din Cluj, înainte de a avansa varianta unor modificări în structura administrativă este obligatorie efectuarea unor studii de impact care să verifice funcționalitatea, în primul rând, a noilor structuri.

Or, tocmai acest studiu nu există sau nu sunt făcute publice de Guvern.

Președintele Traian Băsescu a reluat ieri tema îndelung promovată de premierul Boc luni, afirmând că reorganizarea va diminua birocrăția și va lăsa comunitățile să acționeze în acord cu propriile decizii.

El a susținut că reorganizarea se poate face în acest an. „Credem că în acest an vom fi capabili să avem o reorganizare administrativă pentru a diminua numărul autorităților locale, pentru a diminua birocrăția și pentru a crește autonomia orașelor, satelor și de a lăsa comunitățile să acționeze în acord cu deciziile lor proprii decât să aibă o decizie centralizată”, a spus șeful statului.